



Matej Kocák, príslušník amerického Zboru námornej pechoty (US Marine Corps – USMC), sa narodil 3. decembra 1882 v Gbeloch. V roku 1906 emigroval z vtedajšieho Rakúsko-Uhorska do Spojených štátov. Usadil sa v meste Binghamton v štáte Pensylvánia, kde už žili početné skupiny slovenských emigrantov.

16. októbra 1907 vstúpil do radov námornej pechoty. Prvý záväzok v radoch zboru absolvoval v League Island v Pensylvánii. Po vypršaní prvého záväzku prijal záväzok druhý, tentoraz v Navy Yard v New Yorku. V priebehu druhého záväzku sa od apríla do novembra 1914 spolu s armádnymi jednotkami dostal do Veracruz v Mexiku. Druhý záväzok ukončil v decembri 1915, avšak prijal záväzok tretí. Tentoraz slúžil v New Orleans v Luisiane. Odtiaľ bol so svojou jednotkou v roku 1916 vyslaný do Santo Dominga v Dominikánskej republike, kde bojoval proti miestnym banditom. 23. marca 1917 získal hodnosť *corporal* (desiatnik). Po návrate do USA slúžil v Quantico vo Virgínii ako príslušník 12. roty.

Koniec roku 1917 priniesol pre nasadenie amerických ozbrojených síl zásadný zlom. Spojené štáty vstúpili do prvej svetovej vojny a zapojili sa do bojov proti Centrálnym mocnostiam (Nemecko, Rakúsko-Uhorsko, Turecko a Bulharsko). Do Francúzska začali prichádzať americké útvary. 31. decembra 1917 dorazil do prístavu St. Nazaire vo Francúzsku so svojou jednotkou aj Matej Kocák. Stal sa príslušníkom 66. roty 5. pluku námornej pechoty. Prešiel ťažkými bojmi v lesíku Belleau. Matej Kocák bol začiatkom júla 1918 povýšený do hodnosti *sergeant* (čatár).

18. júla sa Kocák pri dubovom lesíku Villers Cotteret, južne od Soissons zúčastnil útoku na nemecké pozície. Jeho práporu znemožňovala ďalší postup paľba z nemeckého guľometného hniezda. Seržant Kocák ho sám a nekrytý s nasadeným bajonetom napadol a rozprášil jeho posádku. O niečo neskôr s pomocou francúzskych koloniálnych vojakov z Maroka, ktorí sa oddelili od svojej jednotky, zlikvidoval druhé guľometné hniezdo.

Za tieto činy si vyslúžil najvyššie americké vojenské vyznamenanie – Kongresovú medailu cti. V októbri 1918 sa zúčastnil spojeneckej ofenzívy v Argonskom lese. Štvrtého októbra v bojoch o hrebeň Mont Blanc padol. Pochovaný bol na americkom vojenskom cintoríne Meuse-Argonne vo Francúzsku. Na jeho počesť bola v Spojených štátoch jeho menom pomenovaná jedna z tried obchodných námorných lodí („Sergeant Matej Kocak class“).

Literatúra:

MOSKIN, J., R.: Dějiny námořní pěchoty USA, Plzeň : Laser, 1997.